

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 9. detsember 2025
(OR. en)

16273/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0356(NLE)

LIMITE

JAI 1832
ASIM 90
RELEX 1594
EP

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava (2026–2027) kohta

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/...,

...,

liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava (2026–2027) kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrust (EL) 2024/1350, millega luuakse liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik ning muudetakse määrust (EL) 2021/1147¹, eelkõige selle artikli 8 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ ELT L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj>.

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) 2024/1350 kohaselt peab nõukogu võtma komisjoni ettepaneku alusel vastu liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kaheaastase kava (edaspidi „liidu kava“) selle rakendamise kaheaastasele ajavahemikule eelneval aastal. Seepärast on vaja on kehtestada 2026. ja 2027. aastaks liidu kava, et aidata rahuldada ülemaailmset ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise vajadust.
- (2) Liidu kavas tuleks võtta kohaselt arvesse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ülemaailmsete ümberasustamisvajaduste prognoosi. ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti hinnangul vajab 2026. aastal üle maailma ümberasustamist ligikaudu 2,5 miljonit pagulast. Liidu kavas tuleks võtta arvesse ka ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti seatud prioriteete ja prognoose nende piirkondade ja kolmandate riikide kohta, kust tuleb eeldatavasti peamiselt inimesi ümber asustada ja humanitaarsetel põhjustel vastu võtta.
- (3) Liidu kava peaks kehtestama nende inimeste koguarvu, kelle liikmesriigid kavatsevad rakendusperioodi jooksul vastu võtta. Selle sihtarvu puhul võetakse kohaselt arvesse kõrgetasemelise ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise komitee (edaspidi „kõrgetasemeline komitee“) 7. novembri 2024. aasta ja 17. märtsi 2025. aasta koosolekute tulemusi, samuti liikmesriikide poolt kõrgetasemelise komitee koosolekutel antud vabatahtlikku teavet ning järgnevalt antud konkreetset teavet seoses nende panustega vastavalt määrusele (EL) 2024/1350.

- (4) Liikmesriikide vabatahtlikke panuseid tuleb käsitada sõltuvana liikmesriikide tegelikust operatiivsest võimest oma programme rakendada, riiklike vastuvõtusüsteemide suutlikkusest ning Euroopa Liidu Varjupaigaameti (edaspidi „amet“), rahvusvaheliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide ning muude asjaomaste partnerite pakutavast toest, samuti muudest asjaomastest riiklikest poliitilistest ja finantskaalutlustest.
- (5) Selleks et määrata kindlaks, millistest piirkondadest ja riikidest peaks vastuvõtmine toimuma, võetakse liidu kavas arvesse kõrgetasemelise komitee koosolekutel peetud arutelusid. Nende arutelude põhjal võetakse liidu kavas arvesse liikmesriikide ja teiste asjaomaste osalejate kujundatud erialateadmisi, rakendades kuut ajutist ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava, mida on liidu vahenditest alates 2015. aastast toetatud. Samuti võetakse arvesse olemasolevat toimivat taristut, nagu erakorralise transiidi mehhanismid, ameti ümberasustamise toetusvahend Türgis ja sarnased algatused, mida võidakse rakendusperioodil katsetada, ning Rumeenias asuv erakorralise transiidi keskus, millel kõigil on tähtis koht liikmesriikide ümberasustamis- ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise operatsioonide toetamisel.
- (6) Liidu kavas keskendutakse peamistel liitu suunduvatel rändeteedel asuvatele piirkondadele ja riikidele, püüdes kindlustada rändeteedel turvalist ala. See on ühtlasi kooskõlas ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni ühiselt edendatava rändeteepõhise lähenemisviisiga.

- (7) Liidu kavas tunnistatakse, et tähtsad on ka tõendatud sotsiaalsed sidemed või muud omadused, mis võivad hõlbustada integratsiooni liikmesriigis, sealhulgas vastav keeleoskus või varasem elukoht selles liikmesriigis. Seetõttu on liikmesriikidel võimalik otsustada eelistada kandidaate, kellel on sellised tõendatud sotsiaalsed sidemed või muud omadused.
- (8) Vastavalt määrusele (EL) 2024/1350 peab liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistik aitama tugevdada liidu partnerlusi kolmandate riikidega piirkondades, kuhu on ümber asunud suur hulk rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid. Kõrgetasemeline komitee on ka rõhutanud, et ümberasustamine ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine peavad aitama veelgi tugevdada asjaomaste kolmandate riikidega kahepoolset, piirkondlikul, mitmepoolset ja rahvusvahelisel tasandil sõlmitud kohandatud ja vastastikku kasulikke partnerlusi. Kooskõlas rahvusvahelise ja liidu õigusega ning täielikult inimõigusi järgides toetatakse liidu kavaga seega vastuvõtvaid riike, kellega liit või selle liikmesriigid on teinud rände- ja varjupaigaleppes, eeskätt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1351² ette nähtud tervikliku lähenemisviisi alusel edusamme ulatuslike rändehalduse eesmärkide saavutamisel.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1351, mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013 (ELT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

- (9) Kui see on määruse (EL) 2024/1350 kohaselt uute asjaolude ilmnemise tõttu vajalik, tuleb käesolevat otsust muuta, et lisada sellesse olemasolevate panuste ümberjaotamise või uute panuste jagamise teel uusi piirkondi või kolmandaid riike puudutavaid panuseid, võttes seejuures täielikult arvesse liikmesriikide poolt kõrgetasemelisele komiteele vabatahtlikkuse alusel esitatud teavet.
- (10) Liidu kava rakendamisel julgustatakse komisjoni ja liikmesriike tuginema olemasolevatele strateegilistele ja koordineerivatele nõuandvatele organitele, sealhulgas nõukogu varjupaiga ja rände välisaspektide töörühmale. Sellised nõuandvad organid peaksid täiendama kõrgetasemelise komitee koosolekul peetavaid arutelusid ja edastama sinna oma sisendi. Liikmesriike julgustatakse kasutama kõiki olemasolevaid foorumeid, nagu ümberasustamise ja täiendavate võimaluste konsultatsioonid, et koordineerida jõupingutusi teiste rahvusvaheliste strateegiliste partneritega, sealhulgas Schengeni lepinguga ühinenud riikidega.
- (11) Et vastavalt määrusele (EL) 2024/1350 tagada piisav järelvalve käesoleva otsuse rakendamise üle, peavad liikmesriigid andma komisjonile ja ametile eeskätt korrapärastel foorumitel (nt kõrgetasemeline komitee, ümberasustamise eksperdirühm või ameti ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise võrgustik) asjakohast ja õigeaegset teavet ja edastama vastavad andmed, sealhulgas liikmesriikide territooriumile vastu võetud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute arvu, vastuvõtmise liigi (ümberasustamine, humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine, erakorraline vastuvõtmine) ja riigid, kust on isikuid vastu võetud.

- (12) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 4 kohaselt teatas Iirimaa 27. juuni 2024. aasta kirjaga oma soovist nõustuda määrusega (EL) 2024/1350 ja olla sellega seotud. See osalemine kinnitati komisjoni otsusega (EL) 2024/2093. Seetõttu osaleb Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel.
- (13) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu panus ülemaailmse ümberasustamisvajaduse rahuldamisse (2026–2027)

1. Rakendusperioodil (2026–2027) on liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kava (edaspidi „liidu kava“) alusel liikmesriikide territooriumil vastu võetavate kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute koguarv kuni 10 430 isikut.
2. Käesoleva otsuse lisas on esitatud osalevad liikmesriigid ja nende panus vastu võetavate isikute koguarvu ning ümber asustatavate, humanitaarsetel põhjustel vastu võetavate ja erakorraliselt vastu võetavate isikute osakaal.

Artikkel 2

Piirkonnad, kust inimesi ümber asustatakse ja humanitaarsetel põhjustel vastu võetakse

Liidu kava alusel võetakse isikuid vastu liikmesriikide territooriumile järgmistest riikidest:

- a) peamistel Vahemere ja Atlandi ookeani piirkonna kaudu liitu viivatel rändeteedel asuvad riigid, et anda kaitset vajavatele isikutele peamistes transiidipiirkondades juurdepääs ohututele ja seaduslikele kaitse saamise võimalustele, toetada kogu rändeteed hõlmava lähenemisviisi rakendamist ning aidata kaasa nende riikide suutlikkusele, sealhulgas neis vastuvõtu- ja rahvusvahelise kaitse tingimuste parandamise kaudu;

- b) Ameerika riigid ning eelkõige Kesk- ja Ladina-Ameerika riigid, pidades eelkõige silmas sotsiaal-kultuurilisi sidemeid, mis võivad soodustada liidu kava alusel vastuvõetavate isikute integreerimist liitu;
- c) riigid, kellega liit või selle liikmesriigid on loonud koostöödialoogi või teevad üheskoos edusamme rände haldamise ja rahvusvahelise kaitse laiemate eesmärkide saavutamisel.

Artikkel 3

Järelevalve ja andmete kogumine

1. Selleks et hõlbustada järelevalvet vabatahtlike panuste rakendamise üle, esitavad liikmesriigid komisjonile ja ametile määruse (EL) 2024/1350 kohaselt kõnealuse määruse kohaldamist käsitleva komisjoni aruande koostamiseks vajalikku teavet, täpsustades eelkõige järgmist:
 - a) võrdlusperioodil liikmesriikide poolt kooskõlas liidu kavaga vastu võetud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute arv;
 - b) vastuvõtu liik (ümberasustamine, humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine või erakorraline vastuvõtmine);
 - c) kolmas riik, kust on isikuid vastu võetud.

2. Komisjoni ja ameti poolt korrapäraselt kogutavad andmed ja teave põhinevad ühisel raamistikul ja ühistel näitajatel.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

..., ...

Nõukogu nimel

eesistuja
